

SISEMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

**OLE JULGE,
TULE VABATAHTLIKUKS!**

Vabatahtlike **Värav**

OLE JULGE, TULE VABATAHTLIKUKS!

See kirjutis on mõeldud sulle, kui oled alles hiljuti mõnest teisest riigist Eestisse elama tulnud. Meil on hea meel, et sa oled leidnud just meie juures endale kodu. Selleks, et sa saaksid paremini tuttavaks meie keele, kultuuri ja inimestega, soovitame sul kaaluda vabatahtlikuks tulemist.

KES ON VABATAHTLIK?

Vabatahtlikuna mõistame Eestis tegevust:

- mis toimub vabast tahtest, mitte kohustuslikus korras ega sunniviisiliselt;
- mille eest ei saa rahalist ega muud materiaalset tasu, kuigi võib saada hoopis teist laadi kasu; näiteks vajalikke teadmisi ja oskusi või uusi tutvusi;
- mis toimub väljaspool oma kodu ja perekonda, kellegi teise või laiemalt ühiskonna hüvanguks.

HINNANGULISELT ON IGA TEINE EESTIS ELAV INIMENE TEGUTSENUD VABATAHTLIKUNA.

Vabatahtlike abil sünnib Eestis palju suurepäraseid ja võimsaid asju, nad tegutsevad eri valdkondades alates siseturvalisusest ja lõpetades kultuuri ja spordiga. Kokkuvõtlikult: vabatahtlikuna tegutsemiseks on palju erinevaid võimalusi, kindlasti saab leida meelepärase ja sobiliku rolli huvipakkuval elualal.

Selleks, et muuta vabatahtlikku tegevust teisest kultuuriruumist tulevatele inimestele kättesaadavaks ja lihtsamaks, viivad Liikumine Kodukant ja Vabaühenduste Liit koostöös Siseministeeriumiga ellu projekti „Uussisserändajate vabatahtliku tegevuse edendamine Eestis“. Näiteks on tõlgitud inglise ja vene keelde vabatahtliku töö alast infot koondav veebiportaal Vabatahtlike Värav. Projekti raames on valminud ka sinne juhend. Meie tegemisi rahastasid Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik.

MIKS VÕIKS HAKATA VABATAHTLIKUKS?

Kui sa oled alles hiljuti Eestisse elama kolinud, märkad kindlasti palju iselaadi nähtusi, kombeid ja muud, mis ei tundu sulle harjumuspärased. Võib-olla paistab eestlaste asjaajamisstiil kummalisena või tunned, et nad on suhtlusmaneerilt külmad ja kauged. Kui tahad Eesti ühiskonda paremini mõista, tutvusi ja sõprus-suhteid sõlmida ning eesti keelt harjutada, soovitame kindlasti kaaluda vabatahtlikuna tegutsemist.

VABATAHTLIKUNA TEGUTSEDES ON SUL VÕIMALIK:

- tõhustada eesti keele õpet / praktiseerida eesti keelt;
- tutvuda kohaliku elu-olu ja kombestikuga;
- õppida tundma Eesti töökultuuri;
- kohtuda uute inimestega ja sõlmida uusi tutvusi;
- õppida uusi oskusi ja lihvida olemasolevaid;
- rakendada oma oskusi: sul on päris kindlasti oskusi, teadmisi ja kogemusi, mida Eestis tegutsevatel vabaühendustel on väga vaja;
- teha tööd, mida hiljem CV-sse kirja panna;
- tunda end head tehes hästi!

VABATAHTLIKUNA SAAD TEHA PALJU HEAD:

- sinu uus kogukond ja elukeskkond saavad kasu sinu oskustest, teadmistest ja kogemustest;
- saad teha paremaks kogukonnas elavate inimeste elu;
- saad aidata kaasa oma uue kodukoha elukeskkonna parandamisele;
- saad jagada teadmisi ja kogemusi oma kultuurist ja traditsioonidest;
- aidad kaasa avatud ja kaasava kogukonna loomisele.

MÕNED NÄITED VABATAHTLIKKE KAASAVATEST VALDKONDADEST

Eestis on kõige populaarsemad vabatahtliku tegevuse valdkonnad **kohaliku elu edendamine** ning **keskkonnakaitse ja loodushoid**. Kui elad mõnes toredas linnaasumis või väiksemas kogukonnas, siis tasub kindlasti uurida, kas seal tegutseb mõni **asumi-** või **külaselts**. Keskkonnateemadel pakub vabatahtliku tegevuse võimalusi Eestimaa Looduse Fond **loodustalgute** näol. Loomulikult toimuvad igal kevadel Eestis maailmakuulsad **Teeme Ära** talgupaevad, kus jätkub toimetamist igapähele, ka sulle!

Vabatahtlikke kaasavad meeleldi **noorteorganisatsioonid**, kus on muuhulgas võimalik väga teadlikult tegeleda uute oskuste arendamisega. Kui sind huvitab **spordivaldkond**, tasub kindlasti üles otsida spordiliikumine Scult. Hätta sattunud loomade aitamisega tegelevad **loomade varjupaigad** ning mitmed väiksemad ühingud.

Kultuurivaldkonnas on samuti rohkelt võimalusi, kus kaasa lüüa. Näiteks kaasavad vabatahtlikke **Pimedate Ööde Filmifestival**, **Disainiöö**, **Arvamusfestival**, **Tallinn Music Week** ning paljud teised. Tuleb vaid kärmelt reageerida, kui seal vabatahtlike värbamiskampaaniad lahti lähevad. Pidevalt kaasavad vabatahtlikke muuseumid, aga ka **Teaduskeskus AHHA** Tartus ning **Keskraamatukogu** Tallinnas.

Ka **sotsiaalvaldkonnas** leidub vabatahtlikuna tegutsemiseks mitmesuguseid võimalusi, näiteks on vabatahtlike abikäte üle väga rõõmus **Toidupank**.

Ülal toime vaid mõned näited, et sul mõte liikuma hakkaks. Huvitavaid võimalusi on loomulikult veel sadu.

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED

Kahtlemata võib sul tekkida mitmesuguseid küsimusi, kui vabatahtlikku tegevust otsima ja valima asud. Kindlasti soovitame tutvuda vabatahtliku tegevuse hea tavaga (**vaata**) ja (**vaata**), mis kirjeldab soovituslikke käitumisjuhised nii vabatahtlikele kui vabatahtlike kaasajatele.

• Kas vabatahtlikuna tegutsemine võib kaasa tuua lisakulusid?

Üldjuhul eeldame, et kuna vabatahtlik panustab niigi aega ja oskusi, ei peaks ta sellele peale maksma. Ka vabatahtliku tegevuse hea tava soovitab vabaühendusel katta vabatahtlikule tegevusega otseselt seonduvad kulud. Näiteks on kombeks, et kaasaja kompenseerib vabatahtliku transpordikulud ning muud otsesed kulud, mis tekivad vabatahtliku tegevuse käigus (nt töötoa läbiviimiseks vajalikud materjalid). Kahjuks ei ole kõikidel ühendustel kulude katmiseks alati piisavalt vahendeid ning kindlasti tasuks asjaolud enne alustamist kaasajaga täpselt läbi rääkida ning vajadusel ka kirjalikult fikseerida.

• Ma ei räägi eesti keelt kuigi hästi. Kas minu jaoks leidub sobilikku vabatahtlikku tegevust?

Võimalik, et mõne organisatsiooni esindajat ehmatab asjaolu, et sa eesti keelt (kuigi hästi) ei oska. On siiski küllaldaselt ühendusi, kellel on pakkuda sobilikke rolle ka siis, kui eesti keel veel soravalt suus ei ole. Enamgi veel: vabatahtlik tegevus on suurepärane viis keele õppimiseks ja harjutamiseks!

• Kui palju aega vabatahtlik tegevus võtab?

Seda saad ise valida. Pakkumisel on väga erinevaid rolle, mis eeldavad panustamist väga erinevas ajamahus. Vabatahtliku tegevust otsides ja valides mõtle hoolega oma võimalused läbi. Kas sa tahaksid olla vabatahtlik pigem vähehaaval ja harva? Või oleksid valmis panustama näiteks igal nädalal mõned tunnid? Kas oleksid valmis vabatahtlik olema organisatsioonis kohapeal või hoopiski interneti teel? Ole vabatahtlike kaasajaga suheldes täpne ja aus oma ajaliste võimaluste osas ning ära anna katteta lubadusi.

• Võiksin ju vabatahtlikuks minna, kuid kust otsida endale sobilikku tegevust?

Otsinguid tasub alustada Vabatahtlike Väravast, kus on olemas info nii eesti, inglise kui vene keeles.

Kindlasti tasub küsida nõu ja infot ka Eestis elavatelt sõpradelt ja tuttavatelt. Kui elad väiksemas kohas, siis uur, kas seal on kogukonna- (nt küla- või asumi-) selts ja võta nendega ühendust. Otsimist võib alustada kohaliku omavalitsuse kodulehelt: seal on tihtipeale kohalikud ühendused üles loetletud.

Loomulikult on hea mõte kasutada ka internetiotsingut ning uurida erinevate ühenduste kodulehti. Tihtipeale on ühenduste kodulehed vaid eestikeelseid, kuid julgustame sind huvi korral ikkagi ühendust võtma.

AEG ALUSTADA!

KÜSI ENDALT:

- Mis pakuks mulle huvi?
- Kui palju aega mul on?
- Mis on minu tugevad küljed? Millised on minu oskused ja anded?
- Mida ma võiksin teistele pakkuda/õpetada?
- Millist kogemust iseendale otsin?

UURI ORGANISATSIOONI VÕIMALUSTE KOHTA:

- Kas pakutav roll vastab minu ootustele ja ajalistele võimalustele? Kas see pakub mulle huvi?
- Kas ühendus pakub mulle sisseelamiseks nõustamist ja/või koolitust?
- Kas organisatsioon määraks mulle kindla kontaktisiku, kellega probleemide korral ühendust saab võtta?
- Kas organisatsioon näib olevat avatud ja valmis mind vastu võtma?

MILLISED KOHUSTUSED KAASNEVAD VABATAHTLIKUKS HAKKAMISEGA?

Eestis ei ole suuna vabatahtlikku tegevust ükski seadus ning seega võib tegevus olla eri ühendustes korraldatud mõnevõrra erinevalt. Näiteks sõlmitakse mõnel pool vabatahtlikuga leping, mõnel pool aga mitte. Uuri huvipakkuvast organisatsioonist, kuidas seal töö korraldatud on.

Täida endale võetud kohustusi. On äärmiselt oluline olla lubatud ajal kokku lepitud kohas ning teha asjad lubatud ajaks ära. Anna kindlasti märku, kui miski ei ole sulle arusaadav või jõukohane või jääb mingil põhjusel kokku lubatud ajaks või kujul tegemata. Täpsemalt loe vabatahtliku tegevuse hea tava dokumendist või organisatsiooni töökorraldusdokumentidest. Organisatsiooni ootused ning sinu kohustused on alati mõistlik kokku leppida enne vabatahtliku tegevusega alustamist. Kui organisatsioon ise oma ootustest ei räägi, küsi ise kindlasti! Vabatahtlikuna tegutsedes jaga julgelt oma oskusi ja kogemusi. Kuula ja selgita. Teinekord tuleb olla kannatlik, et ühildada sinu harjumuspärane tööstiil selle organisatsiooni omaga, kus vabatahtlikuna tegutsed.

KUST LEIAN ROHKEM INFOT VABATAHTLIKKUSE KOHTA EESTIS?

Vaata lisa Vabatahtlike Väravast: <https://vabatahtlikud.ee/>